Skriftlig eksamen i faget Erhvervsøkonomi

4 timers skriftlig prøve

Dette opgavesæt består af 4 delopgaver, der indgår i bedømmelsen af den samlede opgavebesvarelse med følgende omtrentlige vægte:

Opgave 1	***25%***
Opgave 2	***20%***
Opgave 3	***30%***
Opgave 4	***25%***
I alt	***100%***

Bilag 1 til opgave 1:
Regnskaber for de seneste 3 regnskabsår omarbejdet til analysebrug (2 sider)
Bilag 2 til opgave 1:
Rentabilitetsnøgletal for de seneste 3 regnskabsår (1 side)

Til prøven er alle skriftlige hjælpemidler tilladt.

Opgavebesvarelsen skal afleveres i henhold til skolens eksamensreglement jf. bekendtgørelse nr. 356 af 19. maj 2005.

Torsdag den 07. juni 2007
Kl. 14.00 – 18.00

Introduktion

Leffir ApS producerer og sælger jagtrifler og riffelskæfter i luksusklassen.

Leffir ApS er stiftet af Palle Buch for 6 år siden. Palle Buch er uddannet møbelsnedker og var indtil stiftelsen af Leffir ApS ansat på en mindre møbelfabrik lidt uden for Herning, som gik konkurs. Palle Buch er selv ivrig riffeljæger og mente, at der var et marked for individuelt tilpassede luksusrifler. Han overtog derfor bygningen og en del af maskinerne fra konkursboet efter møbelfabrikken til fordelagtige priser. I starten producerede virksomheden kun standardriffelskæfter som underleverandør til 2 riffelproducenter, men for 3 år siden startede man sideløbende en produktion af kundetilpassede rifler/riffelskæfter, og det har været en succes.

Luksusriflerne produceres kun på basis af konkrete kundeordrer, og riflerne tilpasses efter kundernes individuelle ønsker. Luksusriflerne produceres i forskellige kalibre (størrelser). Skæfterne tilpasses til den enkelte kunde efter mål og i den træsort og –kvalitet, som kunden ønsker. Skæftetræet indkøbes i Sydeuropa og i Fjernøsten.

Leffirs luksusrifler er meget efterspurgte i jægerkredse. Markedsføring anvendes stort set ikke.

Der er 6 medarbejdere udover Palle Buch. I produktionen arbejder 2 møbelsnedkere og 2 bøssemagere. Palle Buch og 2 ansatte tager sig af indkøb, måltagning, måltegninger, salg og administration. Leffir ApS har ry for at være en god arbejdsplads med gode løn- og arbejdsforhold.

Palle Buch har møde med virksomhedens bank i næste uge, og har bedt dig hjælpe virksomheden med en række problemstillinger anført nedenfor i de 4 opgaver. Opgaverne kan løses uafhængigt af hinanden.

Regnskaberne for Leffir ApS for de seneste 3 regnskabsår omarbejdet til analysebrug fremgår af bilag 1 og rentabilitetsnøgletal fremgår af bilag 2.

Opgave 1 (25%)

1.1. Analyser og kommenter detaljeret udviklingen i Leffir ApS's rentabilitet ved kommentering af relevante nøgletal for de sidste tre år. Supplerende nøgletal beregnes efter behov.

1.2. Analyser og kommenter detaljeret udviklingen i Leffir ApS's indtjeningsevne over de sidste tre år.

1.3. Redegør kort for hvilke andre forhold der bør inddrages i forbindelse med en vurdering af virksomheden.

Opgave 2 (20%)

Leffir ApS har planer om køb af en ny fuldautomatisk fræser til afløsning af den nuværende fræser, som kræver manuel betjening.

Den nye fræser koster kr. 925.000, og den nuværende fræser forventes ikke at have nogen værdi. Det forventes, at den nye fræser har en levetid på 5 år. Efter de 5 år forventes, at fræseren kan sælges for kr. 200.000. Der er afholdt kr. 50.000 i omkostninger i forbindelse med vurdering af 3 forskellige fræsere. Virksomhedens kalkulationsrente er 12% p.a.

Hvis den nye fræser anskaffes forventer Leffir ApS følgende lønbesparelse:

År	Forventet lønbesparelse
1	200.000
2	220.000
3	242.000
4	266.000
5	303.000

2.1. Afgør ved beregninger om det er økonomisk fordelagtigt at købe den nye maskine.

Leffir ApS ønsker at vurdere følsomheden på de væsentligste faktorer, der indgår i beregningerne.

2.2. Beregn nedenstående kritiske værdier (break-even værdier) hver for sig og uafhængigt af hinanden:

a) Krav til mindste scrapværdi i år 5.
b) Krav til kalkulationsrente

Giv desuden en kort vurdering af informationsværdien af ovennævnte kritiske værdier.

Opgave 3 (30%)

Leffir ApS beder om din hjælp med budgetlægningen for det kommende år.

Palle Buch har opstillet nedenstående budgetforudsætninger, som tager udgangspunkt i regnskabet for 20x6 (jf. bilag 1):

a) Omsætningen forventes øget til 18 mio. kr. fordelt med en omsætning på 8 mio. kr. på skæfter og en omsætning på 10 mio. kr. på luksusrifler.
b) Dækningsgraderne på skæfter og luksusrifler forventes at kunne holdes uændrede i forhold til 20x6, idet både råvareforbrug og produktionslønninger forventes at udgøre samme andel af omsætningen som i 20x6.
c) Kontante kapacitetsomkostninger forventes at stige med 10% i forhold til 20x6.
d) Finansielle udgifter forventes at udgøre 220 tkr.
e) Der investeres 1 mio. kr. i nye driftsmidler, og der afskrives 485 tkr. på driftsmidler og 115 tkr. på ejendommen.
f) Der beregnes selskabsskat på 25% af overskuddet. Skatten betales i budgetåret.
g) Af årets resultat foreslås 1,2 mio. kr. anvendt til udbytte.
h) Omsætningshastigheden for råvarelageret forventes at være 2 gange pr. år.
i) Debitorer forventes at betale ”løbende måned plus 15 dage”.
j) Råvareleverandrører giver 45 dages kredit.
k) Der afdrages 100 tkr. på prioritetsgælden og 150 tkr. på bankgælden
l) Øvrige aktiv- og passivposter – bortset fra likvider - forventes at være uændrede i budgetåret.

3.1. Udarbejd resultatbudget for det kommende år.

3.2. Udarbejd likviditetsbudget for det kommende år.

Opgave 4 (25%)

Leffir ApS har fået en forespørgsel fra en tysk våbengrossist om levering af en kraftig bøffelriffel, som grossisten tilbyder at introducere på det nordtyske marked.
Den tyske våbengrossist har foretaget en markedsundersøgelse og markedsforholdene for den kraftige bøffelriffel forventes at kunne udtrykkes som:

$$p = -300x + 80.000$$

hvor p er prisen i kr. pr. stk. og x er den forventede afsætning pr. stk. pr. år.

Leffir ApS skønner, at de variable enhedsomkostninger (grænseomkostninger) til produktion af den nye bøffelriffel udgør kr. 25.000 inden for den nuværende kapacitetsgrænse, der ligger på 200 stk. årligt

4.1. Bestem ud fra ovennævnte forudsætninger den optimale pris og afsætning ved introduktionen på det nordtyske marked samt det forventede årlige dækningsbidrag.

Leffir ApS vurderer, at det desuden - uden konsekvenser for salget på det nordtyske marked - vil være muligt at sælge bøffelriflen på det sydafrikanske marked. Hvis prisen på bøffelriflen sættes til kr. 60.000 pr. stk., vil der kunne afsættes op til 100 stk. pr. år.

4.2. Bestem ud fra ovennævnte forudsætninger optimal pris og afsætning på det nordtyske og sydafrikanske marked samt det forventede årlige dækningsbidrag.

Leffir ApS **Bilag 1**

Resultatopgørelse (alle beløb i 1.000 kr.) (2 sider)

	Noter				Indeksberegninger		
		20x4	**20x5**	**20x6**	20x4	20x5	20x6
Omsætning		9.972	12.135	14.067	100	122	141
Råvareforbrug		-4.988	-5.491	-6.057	100	110	121
Produktionslønninger		-2.134	-2.379	-2.415	100	111	113
Dækningsbidrag	**1**	**2.850**	**4.265**	**5.595**	**100**	**150**	**196**
Salgs- og distributions-omkostninger		-490	-580	-700	100	118	143
Administrationsomkostninger		-911	-1.002	-1.112	100	110	122
Øvrige omkostninger		-962	-1.094	-1.285	100	114	134
Indtjeningsbidrag		**487**	**1.589**	**2.498**	**100**	**326**	**513**
Afskrivninger	**2**	-345	-401	-394	100	116	114
Resultat af primær drift		**142**	**1.188**	**2.104**	**100**	**837**	**1.482**
Finansielle udgifter		-111	-138	-143	100	124	129
Resultat før skat		**31**	**1.050**	**1.961**	**100**	**3.387**	**6.326**
Skat		-10	-315	-588	100	3.150	5.880
Resultat efter skat		**21**	**735**	**1.373**	**100**	**3.500**	**6.538**

Noter:

1. Dækningsbidragsanalyse:

Omsætning						
Skæfter	7.973	8.031	7.082	100	101	89
Luksusrifler	1.999	4.104	6.985	100	205	349
	9.972	12.135	14.067	100	122	141
Råvareforbrug						
Skæfter	-3.989	-3.767	-3.193	100	94	80
Luksusrifler	-1.000	-1.724	-2.864	100	172	287
	-4.988	-5.491	-6.057	100	110	121
Produktionslønninger						
Skæfter	-1.634	-1.435	-1.158	100	88	71
Luksusrifler	-500	-944	-1.257	100	189	252
	-2.134	-2.379	-2.415	100	111	113
Dækningsbidrag						
Skæfter	2.350	2.829	2.731	100	120	116
Luksusrifler	500	1.436	2.864	100	287	573
	2.850	4.265	5.595	100	150	196

2. Afskrivninger

Driftsmidler	-255	-311	-279
Bygninger	-90	-90	-115
I alt	-345	-401	-394

Leffir ApS
Balance (alle beløb i 1.000 kr.)

	20x4	20x5	20x6
AKTIVER			
Anlægsaktiver			
Driftsmidler	2.744	2.829	3.412
Bygninger	1.800	1.710	2.005
Anlægsaktiver i alt	4.544	4.539	5.417
Omsætningsaktiver			
Råvarelager	1.630	2.480	2.863
Færdigvarelager	409	525	778
Varedebitorer	808	1.554	1.845
Likvider	174	186	201
Omsætningsaktiver i alt	3.021	4.745	5.687
Aktiver i alt	**7.565**	**9.284**	**11.104**
PASSIVER			
Egenkapital			
Anpartskapital	250	250	250
Overført overskud	168	403	776
Opskrivningshenlæggelse	0	0	500
Egenkapital i alt	**418**	**653**	**1.526**
Hensættelser i alt	**0**	**127**	**114**
Langfristede gældsforpligtelser			
Prioritetsgæld	2.821	2.752	2.689
Banklån	800	700	600
Langfristede forpligtelser i alt	3.621	3.452	3.289
Kortfristede gældsforpligtelser			
Kortfristet del af langfristede forpligtelser	220	227	235
Kassekredit (max. 3 mio. kr.)	1.817	2.434	2.697
Varekreditorer	694	852	937
Offentlig gæld	795	1.039	1.306
Foreslået udbytte	0	500	1.000
Kortfristede forpligtelser i alt	3.526	5.052	6.175
Gældsforpligtelser i alt	**7.147**	**8.504**	**9.464**
Gældsforpligtelser og hensættelser i alt	**7.147**	**8.631**	**9.578**
Passiver i alt	**7.565**	**9.284**	**11.104**

Bilag 2
(1 side)

Leffir ApS

Nøgletalsanalyse 20x4-20x6

	20x4	**20x5**	**20x6**
Analyse af rentabilitet:			
AG	1,88%	12,80%	18,95%
OG	1,42%	9,79%	14,96%
AOH	1,32	1,31	1,27
EKF før skat	7,42%	160,80%	128,51%
EKF efter skat	5,02%	112,56%	89,97%
Gældsrente (finansielle omk/gæld)	1,55%	1,60%	1,49%
Rentemarginal	0,32%	11,20%	17,46%
Gearing	17,10	13,22	6,28